

εἰ δὲ δέοι πολεμεῖν, ἄμεινον ἂν πολεμεῖν ἔχοντες τὰ ὄπλα ἢ ἄλλω παραδόντες. Ὁ δὲ Φαλίνοσ εἶπε· Ταῦτα μὲν δὴ ἀπαγγελοῦμεν· ἀλλὰ καὶ τὰδε ὑμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσε βασιλεὺς, ὅτι μένουσι μὲν ὑμῖν αὐτοῦ, σπονδαὶ εἴησαν, προϊῶσι δὲ καὶ ἀπιοῦσι πόλεμος. Εἶπατε οὖν καὶ περὶ τούτου πότρεα μενεῖτε καὶ σπονδαὶ εἰσιν, ἢ ὡς πολέμου ὄντος παρ' ὑμῶν ἀπαγγελῶ. Κλέαρχος δ' ἔλεξεν, ἀπάγγελλε τοῖνον καὶ περὶ τούτου, ὅτι καὶ ἡμῖν ταῦτά δοκεῖ ἅπερ καὶ βασιλεῖ. Τί οὖν ταῦτά ἐστιν; ἔφη ὁ Φαλῖνος. Ἀπεκρίνατο Κλέαρχος. Ἦν μὲν μένωμεν, σπονδαὶ ἀπιοῦσι δὲ καὶ προϊῶσι πόλεμος. Ὁ δὲ πάλιν ἠρώτησε· Σπονδὰς ἢ πόλεμον ἀπαγγελῶ; Κλέαρχος δὲ ταῦτά πάλιν ἀπεκρίνατο. Σπονδαὶ μὲν μένουσιν, ἀπιοῦσι δὲ ἢ προϊῶσι πόλεμος. Ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐ διεσήμηνε.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Φαλῖνος μὲν δὴ ὥχστο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Οἱ δὲ παρὰ Ἀριαίου ἦκον, Προκλῆς καὶ Χειρίσοφος. Μένων δὲ αὐτοῦ ἔμενε παρὰ Ἀριαίῳ· οἳτοι δὲ ἔλεγον ὅτι πολλοὺς φαίη Ἀριαῖος εἶναι Πέρσας ἐαυτοῦ βελτίους, οὓς οὐκ ἂν ἀνάσχεισθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος· ἀλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέειναι, ἤκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός· εἰ δὲ μὴ, αὐτὸς πρῶτ' ἀπιέειναι φησίν. Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπεν· Ἀλλ' οὕτω χρὴ ποιεῖν· ἐὰν μὲν ἤκωμεν, ὥσπερ λέγετε· εἰ δὲ μὴ, πράττετε ὅποιον ἂν τι ὑμῖν οἴησθε μάλιστα συμφέρειν. Ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐδὲ τούτοις εἶπε. Μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη ἡλίου δύνοντος συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς ἔλεξε τοιάδε· Ἐμοί, ὦ ἄνδρες, θυομένῳ ἰέναι ἐπὶ βασιλέα οὐκ ἐγίνετο τὰ ἱερά. Καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ ἐγίνετο· ὥς γὰρ ἐγὼ νῦν πυνθάνομαι, ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαβῆναι· πλοῖα δὲ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν. Οὐ μὲν δὴ αὐτοῦ γε μένειν οἶόν τε· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια οὐκ ἔστιν ἔχειν· ἰέναι δὲ παρὰ τοὺς Κύρου φίλους πάνυ καλὰ ἡμῖν τὰ ἱερά ἦν. Ὡς οὖν χρὴ ποιεῖν· ἀπιόντας δειπνεῖν ὅ,τι τις ἔχοι· ἐπειδὰν δὲ σημήνη τῷ κέρατι ὡς ἀναπαύεσθαι, συσκευάζεσθε· ἐπειδὰν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ ἐπασθε τῷ ἡγουμένῳ, τὰ μὲν ὑποζύγια ἔχοντες πρὸς τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ ὄπλα ἔξω. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀπῆλθον καὶ ἐποίουον οὕτω. Καὶ τὸ λοιπὸν ὁ μὲν ἤρχεν, οἱ δὲ ἐπεΐθοντο, οὐχ ἐλόμενοι, ἀλλὰ δρῶντες ὅτι μόνος ἐφρόνει οἷα δεῖ τὸν ἄρχοντα, οἱ δ' ἄλλοι ἄπειροι ἦσαν. Ἀριθμὸς δὲ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἤλθον ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης, σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἑννενήκοντα, παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πεντακόσιοι, στάδιοι πεντήκοντα καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα στάδιοι ἑξήκοντα καὶ τριακόσιοι.

Εντεῦθεν δὲ, ἐπεὶ σκότος ἐγένετο, Μιλτοκύθης μὲν ὁ Θοράξ, ἔχων τοὺς τε ἵππεάς τοὺς μεθ' ἐαυτοῦ εἰς τετταράκοντα καὶ τῶν πεζῶν Θορακῶν ὡς τριακοσίους, ἡτομόλησε πρὸς βασιλέα. Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγήτο κατὰ τὰ παρηγγελμένα, οἱ δ' εἶποντο. Καὶ ἀφικνοῦνται εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν παρὰ Ἀριαίον καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν ἀμφὶ μέσας νύκτας· καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὄπλα, ζυγῆλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρὰ